

Kjærulff-Schmidt (FP):

Hr. Lars Emil Johansen bebrejdede fremskridtspartiet, at vi gjorde os til selvbestalrede talsmænd for de grønlandske interesser. Det er der naturligvis ikke tale om. Det, der er tale om, er, at fremskridtspartiet igennem det udvalgsarbejde, vi nu har gennemført, har påpeget en række farer ved den lovgivning, der er ved at blive gennemført, har advaret imod en række ulykkelige virkninger, som vil vise sig for den grønlandske befolkning i de kommende år. Det helt centrale spørgsmål er jo, om det virkelig er i den grønlandske befolknings interesse at fastlåse de grønlandske kommuner, fastlåse dem nu i dag og i denne uge én gang for alle, sådan at de er bundet til tjenestemandsansættelsesbyrder, lønninger, pensioner osv. Det er det, vi har gjort igennem et hastværksarbejde i ét eneste udvalgsmøde, hvor der er foregået en realitetsbehandling af disse ting. Gennem ét eneste udvalgsmøde og nu nogle afstemninger i salen fastlåser vi alle de grønlandske kommuner til at være bundet af en række tunge økonomiske byrder, som rækker 20-30-40 år frem.

Det vil føre til et væld af ulemper. Kæmnervæsenets overtagelse, som jo er det første, der fører til store udgifter for de grønlandske kommuner, vil antagelig blive langt dyrere, end grønlænderne i dag er klar over. Det vil vise sig i løbet af et års tid eller to, at det nok er en betydelig større økonomisk bet, end man forudser i Grønland i dag. Også de andre områder vil vise sig at blive meget byrdefulde, det vil føre til nye skatter og afgifter. Hvem ved, om vi ikke i løbet af nogle få måneder vil blive præsenteret for forslag om forhøjelse af forbrugsafgifterne på Grønland? Det kunne tænkes. Hvem ved, om ikke vi vil blive præsenteret for forslag om en landsskat på Grønland oven i kommuneskatterne? Det kunne også tænkes at vise sig i løbet af nogle få måneder eller et års tid, måske.

Vi har ment i fremskridtspartiet, at det er meget væsentligt af hensyn til en fremtidig grønlandsk hjemmestyreordning, for det første at grønlandske tjenestemænd ikke gennemsnitligt skal være bedre stillet end den øvrige grønlandske befolkning som gennemsnit. Det må simpelt hen være i den grønlandske befolknings interesse at undgå, at der opbygges en herremandsstand af højt-

lønnede tjenestemænd overalt i de grønlandske kommuner. Det er det ene punkt, vores ændringsforslag går på. Det andet punkt er, at under en hjemmestyreordning må de grønlandske kommuner og det grønlandske landsråd være frit stillet. Så meget må vi dog indrømme Grønland, at i det øjeblik hjemmestyreordningen indføres, da må grønlænderne være frit stillet; man skal ikke være bundet af, hvad vi har besluttet under et enkelt udvalgsmøde på et par timer, sådan at man helt frem til årtusindskiftet eller længere skal lide under, hvad vi i to timer i går aftes arbejdede os igennem. Derfor siger vi i vort ændringsforslag, at i det øjeblik hjemmestyreordningen indføres, da er kommunerne og landsrådet frit stillet. De kan selvfølgelig lade tjenestemandsansættelserne løbe videre, hvis det er det, man ønsker i Grønland, men hvis man ikke ønsker det, så skal man kunne sige fra, så skal man kunne opsig de tjenestemænd, der er tale om. Det kan vel aldrig være uheldigt eller ubehageligt for de grønlandske kommuner og det grønlandske landsråd, at de har så vidt et spillerum og så stor dispositionsfrihed som muligt, og det er det, fremskridtspartiet ønsker at sikre dem.

Det er selvfølgelig i stik kontrast til hr. Steen Folkes og venstresocialisternes synspunkter, hvor VS jo ligefrem siger i betænkningen, at man bestemt ikke deler ministerens ønske om at undgå stigning i det offentlige lønniveau i Grønland, tværtimod. VS er — det står jo direkte i betænkningen — parat til at forhøje de byrder, der lægges på de almindelige grønlandske arbejderfamilier, ved i den grad — i endnu højere grad, end ministeren ønsker det — at lade de offentligt ansatte i Grønland være lønførende. Det er fantastisk at se, hvad det er for en politik, VS ønsker at belemre den grønlandske befolkning med.

Desværre er der lighedspunkter imellem VS' politik på dette felt og så den politik, som de to grønlandske medlemmer og det store flertal af folketinget ønsker at føre. Det kan vi altså kun udtrykke vores beklagelse over. Jeg tror, man vil komme til at fortryde, at man ikke lyttede lidt mere til fremskridtspartiet i denne sag.

Dohrmann (FP):

Jeg skal bare ganske kort knytte et par